

Elfizetési árak:

Egész évre 10.— Ft
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes száma 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kladóhivatal:

Főpiac, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasáboz petis
soronként 5 krajár
számítatnak.

A költségvetés.

Debreczen, február 8.

Irta: **Koncz Ákos.**

Az idej költségvetési vitából arról győződünk meg, hogy Magyarország kormánya, midőn a budgetet összeállította a nemzet szívére tette fülét és kihallgatta azon nagy organizmusból mindazon óhajításokat, melyek Magyarország fejlődését, előrehaladását biztosíthatják.

Hazánk a kiegyezés óta bámulatos haladást vett minden téren. Alkotásai erősek, intézményei századokra szólnak és nem ephemer jellegűek, haladása öntudatos, mely számol a nemzet erejével, történeti múltjával, szép jövőjével, mely utóbbinak teljes elérése minden igaz magyar szív minden-napi imádsága.

A mi haladásunk annál dicsérendőbb, mert évtizedek mulasztását kellett pótolnunk. És pótoltuk azt gyorsan anélkül, hogy akár csak egy pillanatra is stagnáltunk volna, avagy retrograd irányra tévedett volna tekintetünk. Sőt még az sem esett meg rajtunk, ami a gyorsan cselekvő embernél megtörténik, hogy hibáztunk volna sietségünkben, mert a kigondolt eszméket végrehajtottuk nagy körültekintéssel, a bölcsesség szellemével, szívünkben hazánk iránt érzett lángoló szeretettel, nem botolva meg, hanem erős kezekkel

ledöntve az akadályokat, törtünk célunk megvalósítása, hazánk nagysága megalkotására.

Igaz, hogy ez sok pénzünkbe került és súlyos terheket rótt ránk: polgárokra. De ne feledjük, hogy a haza nemesak szellemünkre számít nagyságának, fejlődésének munkájában, de erszényünkre is. Sőt ezt a keresztyéni szeretet törvénye is követeli tőlünk, mert a legnagyobb Mester is megfizette adóját, melyet nemzetének tanácsa reárárt.

Az idej költségvetés nagy számokat tüntet fel. De e nagy számok cselekvő értékéből a nemzet nagyságát építjük fel. Nagy összegek vannak itt felvéve kulturára, a tudományok és művészetek istápolására, aközlekedésre, kereskedelem és iparfejlesztésre, egyszóval nagy célok megvalósítására, melyeket az illető tárczák vezetői az ország színe előtt számolnak el, rámutatva nemcsak az eredményekre, hanem a hiányokra is, melyek még pótlásra szorulnak.

A kételkedő és a kormányzással elégedetlen elme megtámadhatja a költségvetés egész szerkezetét, ha csak az árnyakat keresi, de a kisugárzó fény elől elzárja szemét. Az államvezetés nagy feladat és éppen azért az, ki csak a hibákat keresi, kell hogy az eredmények szembeszökő példáit ne tagadja.

Mi a költségvetés sürü és

tagadhatatlan nagyon hosszú szám-sorozatából azt látjuk ki, hogy Magyarország kormánya a legjobb kezekben van. Nálunk nem szóval kormányoznak, hanem öntudatos munkával s a munka eredményének biztosságával. És éppen azért mi nyugodtan bizzuk nemzetünk hajóját azon kezekre, melyek sikerrel dolgoznak, nem tétováznak, hanem a dolog boldogabb végét megfogva, nemzeti szellemben, hazaszeretettől áthatott szívvel, munkás tevékenységgel építik a 67-es alapon hazánk jövő nagyságának erős épületét.

A kormány, mely egy szívvel és lélekkel dolgozik, mindent elkövetett arra nézve, hogy az idej budgetban pótolja a hiányokat, fejlessze a meglevő alkotásokat és régen ápoltt terveket létesítsen. És ez azt bizonyítja, hogy életképes kormány, melynek kezére az ország-lakói legjobb lelkiismerettel bízhatják az ország vezetését.

Országgyűlés.

Budapest, február 8.

Berzeviczy Albert, az elnököl alelnök azt indítványozta, hogy azt a szombati esetet — ne is vegyék jegyzőkönyvbe. Felejtsek el, ugy se felhetik benne nagy gyönyörűségük a törvényhozóknak.

Ezt el is fogadhatták volna szó nélkül; de Kubik Béla nem tudta elviselni, hogy ilyen könnyedén nyoma vesszen az ő szombati alkotásának. Az elnök indítványát elfogadja; de már azt az indoko-

TÁRCZA.

HÓ.

Ringva, lengve nagy pihékben,
Álmodozva, lágy fehéren.
Nyarat és őszt eltakarva,
A mezőkre, az avarra,
Az erdőkre, pusztaságra,
Mint a felejtésnek árnya;
A szívemben . . . Fönn a légben,
Halk zenével, lágy fehéren . . .
Tompán . . . Szinte hallható —
Hull a hó.

Körülöttem semmi . . . Semmi.
Valami készit menni . . . Menni.
Özmeretlen temetőkön,
Fehérlő nagy hómezőkön,
Utatlan utat keresve
A csillámló végtelenbe.
. . . Pedig halkán, egyre esve,
Minden lépte eltemetve;
Tompán . . . Szinte hallható —
Hull a hó.

Fászter Árpád.

Egy férj története.

Irta: **Heltai Jenő.**

A férj, a ki szánalmas és nevetséges volt, de nekem jó barátom, a tenyerével nagyot csapott az asztalra. A karsu pezsgős poharak titokzatos és némileg gunyos tánczba kezdtek, egyben maguk muzsikáltak is hozzá, ahogy finom üvegjük az asztalhoz ütődött.

A férj felindulását az én indiszkrét kérdésöködésem előzte meg.

— Nem értem, — mondtam neki, — nem értem, miért gubbasztasz és iszol itt velünk minden istenadta éjjel hajnalig, holott odahaza a feleséged, a leggyönyörűbb asszony bizonyára álmatlanul és rosszkedvűen hánykolódik az ágyában, átkozván ama pillanatot, amelyben életét a tiedhez kötötte.

Igen kenetteljes hangon beszélhettem, mert a férj komolyan megharagudott. Majd hirtelen elérzékenyedett és csaknem sirva mondta:

— Barátom, én nagyon boldogtalan vagyok. Az élet igazán nagyon különös . . .

Annyiszor hallottam már ilyen és ehhez hasonló kijelentéseket, hogy nem is feleltem. Ellenben visszagon-doltam a multra, nem is olyan mesz-szire, csak arra, a mi négy esztendő

előtt történt. Kisebb-nagyobb mértékben, valamennyien szerelmesek voltunk Etel-kába, aki akkor hagyta ott a színiakadémiát, hogy kezével ezt a jelentéktelen szürke embert boldogítsa. Valamennyien tudtuk, — a férj a legjobban — hogy Etelkát e fontos lépésben nem vezérelték érzelmi mozzanatok. Azonban okos leány volt, akinek a multja nem szükölködött némi zaj nélkül. A esőndességet, a mindent elnyomó esőndességet kereste a házaséletben és a menekülést. A férj és a feleség nyomtalanul eltűntek. Sehová sem jártak, senkivel sem érintkeztek. A férj örülten szerette az asszonyt és ez törhetetlen hűséggel ragaszkodott hozzája. Sehogysem tudtuk magunknak megmagyarázni, mi okon jelent meg a férj ismét Budapest éjjeli életének a felszínén, a kávéházakban, orfeumokban, borozókban mi okon iszik a megrögzött iszákos szenvedélyével és szeretkezik az agglégény cinizmusával.

De a férj beszélni kezdett és elmondott mindent. Tompa, kétségbeesett hangon . . .

Az asszony — kezdte és mereven nézett maga elé — az asszony, tudod, hogy mennyire szeretem. Amikor hozzám jött, ő, a gyönyörű leány, hozzám, a szürke majomhoz, azt hittem, uem éltem

lást szerette volna hozzáragasztani, hogy az a katalógus-olvasás ugyanis házszabályellenes volt, mert — két óra után fogtak hozzá. Ilyen módon a szélbali mezők sérelemre éhes kecskéje is jóllakott volna; de az abszens szélbali honatyák káposztája is megmaradt volna.

A jól kiesztelt apró tervecske számításait azonban hamarosan keresztül húzta — Tisza Kálmán. Veszedelem fenyegetett balról, menten szóra kelt az ősz közlegény. Nagy csend lett, tisztelő figyelem, amikor megszólalt:

— Hozzájárulok az elnök indítványához — mondotta — de nem fogadom el a felszólalt képviselő ur indoklását. Az a névsorolvasás köteles folytatása volt — a házszabályok rendelkezése szerint — annak az aktusnak, a melyet a Ház határozatképtelenségeinek konstatálására éppen a képviselő kezdeményezett. Különben is sehohse olvastam, hogy a Ház, üléseit pontban két órákor megszakítani köteles és arra se tudok esetet, hogy az elnök egy képviselőt két órákor megállította volna a beszédében azzal: hogy két óra van tessék megszakítani a beszédét. Az a kőműves-pontosság nincs helyén a parlamentben.

Erre az elnök ismertette röviden a dolog mibenlétét, azután kijelentette, hogy a Ház egyhangu határozata szerint — nem örökítik meg a szombati „eseményeket.”

Nincs rajtuk mit megörökíteni.

Wlassics Gyula kultuszminiszter állott fel szólásra. Egy papíresomó volt a kezében.

— Van szerencsém a lelkészi jövedelem kiegészítéséről szóló javaslatot be-terjeszteni.

— Ah, a kongrua! röppent szét a honatyák között. (Igy hívják a lelkészi jövedelmek rendezését magyarul.)

Majdnem megéljenzették ezt a törvényjavaslatot, amelyet nagy helyeslés fogadott minden oldalon.

Jöhetett a kereskedelmi tárcza. Pulszky Agoston előadó olvasta a tételket, melyhez hozzászóltak Thaly Kálmán, Major Ferencz, Kossuth Ferencz és Madarász. Nagy dolgokat nem igen feszegettek és a mi ellenvetésük vagy megjegyzésük volt, arra tüstént felelt a kereskedelmi miniszter kielégítő és megnyugtató módon, úgy hogy zajos, elis-

merő helyeslés hangzott fel beszéde után még az ellenzéken is.

A miniszter röviden reflektált az ellenvetésekre, megnyugtatta Madarász Józsefet és miután Pulszky Agoston előadó is hozzájárult az ötvenezer pengős emeléshez, a tisztelt Ház úgy fogadta el a tételt. Ez a vicinális elég gyorsan ment.

Öt percz szünet mulva folytatták ott, a hol félbehagyták és ujabb öt percz mulva már azt jelentette az elnök, hogy — Ezzel a kereskedelmi tárcza költségvetése részleteiben is elfogadtatott!

Következett — a földművelési tárcza. Papp Géza foglalta el az előadói széket és nagy figyelem mellett ismertette a költségvetés előterjesztéseit. Beszéde végén zajosan meghelyeselték az előadót, első szónoknak pedig Bernáth Béla jelentkezett a nemzeti párt padjairól, a szőlő rekonstrukciós dolgában sürgetve egy nagyobb terjedelmű akeziót.

Féltető lett, mire Bernáth Béla — aki párt állására való utalással nem fogadta el a költségvetést — befejezte a beszédét.

Nem is folytatták tovább a tárgyalást, mert Rakovszky Istvánnak volt egy szombatról mára halasztott sürgős interpellációja a lizkófalvi vérontás ügyében.

Azt maga is elismerte a néppárti honatyá, hogy a rózsahegy-i választás a legnagyobb rendben folyt le; a választási elnök ellen se lehetett panasz, de már a csendőrök ellen annál hevesebben kelt ki. Ezek ellen panaszkodott Rakovszky István, a kinek a sürgős interpellációját ki fogják adni a belügyminiszternek.

Ezzel vége lett az ülésnek.

A lelkészi kongrua rendezése.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, február 8.

A képviselőház mai ülésének elején Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter benyújtotta a lelkészi jövedelem kiegészítéséről szóló törvényjavaslatot.

A Ház a javaslatot nagy tetszéssel fogadta s előzetes tárgyalás végett a pénzügyi és közoktatásügyi bizottsághoz utasította. A javaslat fontosabb részei a következők:

1. §. A latin, görög és örmény szert. kath. lelkészek jövedelmének (kongruájának) kiegészítése jelenleg rendezés alatt lévén, míg ezen rendezés be nem következik, a legszűkebb anyagi viszonyok között levő ezen lelkészek jövedelmének ideiglenes kiegészítésére a törvényhozás az államköltségvetésben megfelelő külön összeget fog felvenni.

2. §. A törvényesen bevett többi **vallásfelekezet** 1898. évi január hó 1-ig már rendszeresített lelkészi állásainak jövedelme az állampénztár terhére évi 800, illetőleg 400 forintba egészített ki és a kormány ezen határozat végrehajtására a jelen törvényben megállapított módon és időben utasítatik.

Az új lelkészi állások jövedelme csak akkor egészített ki évi 800, illetőleg 400 frtra, ha a vallás- és közoktatásügyi miniszter az új lelkészi állás szervezését az illető felekezet előterjesztése alapján indokoltnak tartja.

3. §. A 2. §-ban meghatározott jövedelmi kiegészítés igénybe vétele végett a **lelkészek illetékes felekezeti főhatóságuk**, illetőleg hitközségi előjáróságuk után a szükséges adatok bemutatása mellett a jelen törvénynek hatályba lépésétől egy éven belül a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez fordulhatnak.

4. §. Jövedelmének 800 frtra való kiegészítésére csak azon lelkészeknek van igénye, aki igazolja azt, hogy az illető hittudományt valamely hittani intézetben a hazai középiskola 8 osztályának elvégzése után, nyilvánosan vagy magán uton legalább 3 évig tanulta és ez utóbbi esetben valamely hittani intézetben vizsgált tett, továbbá hitfelekezete részéről szabályszerű lelkészi képesítést nyert.

5. §. A 4. §-ban körülírt minősítést nem igazoló lelkész jövedelme csak 400 forintig egészített ki.

10. §. A lelkészi jövedelem kiegészítése az állami költségvetésben e célra felvett javadalmas terhére 9 év alatt fokozatosan a 2. §-ban említett összes lelkészek jövedelmének 600, illetve 300 frtra, a további 6 év alatt fokozatosan 800, illetve 400 frtra.

12. §. A jövedelmek és kiadások bevallásának és igazolásának módzatait a vallás- és közoktatásügyi miniszter a fe-

tul ezt a boldogságot. Elfelejtettem a multját, pedig mi tagadás: pozitív adataim lettek volna még akkor is, ha ő maga nem vall be mindent. Szakitottam mindenkivel, csak neki, csak érte éltem. A mit akart, az teljesült. Amit álmodott, azt kitaláltam. Ő hü volt, hálás volt, de mit ért mindez? Én szerelmére éheztem, szerelmére, amelyet nem tudtam kiesikarni tőle. Kértem, könyörögtem sirtam, erőszakos voltam, majd gyöngéd, megpróbáltam mindent és eredmény nélkül, mindig eredmény nélkül. Néha dühöngtem, mint az őrült, ő szeliden mosolygott; meg akartam ölni, azt suttogta:

— Nem tudlak szeretni.

Pokol kétségbeejtő pokol volt az életem és én magam tettem azzá. Mert hiszen mi panaszom lehetett az asszony ellen? Azt, hogy nem szeret és sohasem fog szeretni, megmondta előre. És megtartotta a szavát, valamint megtartotta a többi fogadásait is, azt hogy hü és hálás lesz, hogy jó lesz hozzám és olyan boldoggá tesz, amennyire szerelem nélkül lehet. Tudtam, mi vár reám és mégis elvettem. Valami démoni reménykedés lakozott bennem: hátha mégis ura leszek a szívének. Ostobaság! Az asszony mást szeretett.

Nem találkozott vele, nem levelezett vele, egy évben egyszer ha véletlenül

látta az utcán. De ilyenkor égő pirosság futotta el az arcát a homlokáig és míg az köszönt, ő félrenézett. Utána jártam a dolognak, mi volt az eredménye? Egy pozitív adattal több. Ez az ember a szeretője volt a feleségemnek. Az esküvő vetett véget a viszonyuknak. De szólhatam, panaszkozhattam? Hiszen a feleségem elmondott mindent. Mégis kinoztam az asszonyt.

— Ezt szereted, ugy-e, ezt szereted?

— Igen, — felelte ő csendesen és nyugodtan. És fogom is szeretni mindig.

A bizonyosság elvette az eszemet. Gyötrelmem volt minden pillanat, amelyet odahaza töltöttem. Azóta iszom és éjszaka-zom. Mert egy éjjel...

A férj elhallgatott, óvatosan körül-nézett, azután hozzám hajolt. Most már suttogott:

— Nézz oda... nézd meg azt a karsu fekete leányt...

Ránéztem a karsu, fekete leányra. A borozónak, amelyben ültünk, ő volt a kikiáltott szépsége. Amikor először láttam, meglepetve álltam meg:

— Hol láttam ezt az arcot?

De hiába kutattam emlékeimben. Most, hogy a férj figyelmeztett, hirtelen

észbe kaptam. Igen, ez az ő Etekája, vonalról vonalra. A szinte kébbe játszó fekete haj, a mindaddig csodálkozó sötét szem, a gödrös áll, a telt termet. Soha megdöbbentőbb hasonlatosságot! A történet, amely eddig a szerencsétlen házasságok rendes története volt, most már érdekelni kezdett. A férj folytatta az elbeszélést:

— Te is észrevetted, ugy-e? Mikor ide először bevetődtem, meg kellett fogóznom az asztalba, hogy el ne essem. Ránéztem erre a leányra, majd fölfaltam a szememmel, a szívemmel. Udvarolni kezdtem neki. Csöndes, egyszerű és jó leány ez. Hamar megértett. Elpanaszoltam neki a szívem egész keserűségét. Megsajnálta. És megszeretett, amikor elmondtam neki, hogy ő olyan, mint a feleségem, a feleségem, akjért örjögök és aki nem akar szeretni. Oh, micsoda megkönnyebbülés, micsoda gyönyörűség volt először egyedül lennem ezzel a leánnyal. A végtelen, a mindent bearanyozó boldogságnak micsoda napja volt az. A feleségem forró ölelését és csókjait éreztem ennek a leánynak az ölelésében, csókjaiban. Még a hangjának a muzsikája is az volt. Mámorosan a gyönyörűségtől képzeltem el, hogy a feleségemet tartom a karjaim között, aki többé nemesak hü és hálás, hanem végre szerelmes is, esztelenül, lán-

lekezet
delet

tett le
hatály
részt
niszter
le nem

kiegés
tartha
esetek
delmi
ha rés
lyos e
itélette
rasztal

A ho

A
kérdés
esuzt
a jóin
közé a
kérdés
nészet
dig bé

S
gadják
melyet
város
fakadó
lik az
melegá
másrés
szellem

A
vonják
siót tel
lata a
során
nak. P
éhen h
dog o
megfor
vészet
lemet
tőle.

A
nem le
ügyi k
gondot
mány
menny

golóan
boldog

A
életem
eserébe
elárasz
elmond
tett és
Azt hi
szívén
magán
tem, h
fog esa
csak u
ridegen

A
maradn
lent itt
tetü s
még m
ben. E
egy ma
ryt. Ez
lőtte,
vette.
személy
mind a
másik?
ketten.
madt. I
leányt?
nagy.

lekezeti hatóságok meghallgatásával rendeleti uton állapítja meg.

14. §. A kiegészítés végett bejelentett lelkészi állás jövedelme, jelen törvény hatályba lépése után, a vallásfelekezeti részéről a vallás- és közoktatásügyi miniszter előzetes hozzájárulása nélkül többé nem szállítható.

A javaslat 6. §. szerint a jövedelem kiegészítésére csak magyar állampolgár tarthat igényt. A 7. §. felsorolja azon eseteket, amelyek mellett a lelkész jövedelmi kiegészítésben nem részesülhet és ha részesült, azt elveszti; ilyen eset súlyos erkölcsi vétség és büntető bírósági ítélettel vagy fegyelmi uton történt elmarasztalás mellett az államellenes magatartás.

A hol a mezei virágok nőnek.

A belügyi költségvetés során olyan kérdések is simán, ugyszólván szárazon esusztak át, melyek megérdemelték volna a jóindulatú, komoly kritikát úgy a jobb, mint a baloldal szónokai részéről. Ezek közé az aprónak látszó, de igen fontos kérdések közé sorozzuk mi a vidéki színészet még mindig megoldatlan, még mindig béna, beteges állapotát.

Sokan vannak olyanok, kik megtagadják a vidéki színészetet az az értéket, melyet annak tulajdonítani kellene. A főváros folyton emelkedő, egymás nyomán fakadó színházai mellett, lenéznek, kiesinylik azt a vidéket, mely plántát termő melegágya egyrészt a hazai művészetnek, másrészt apostolkodó csapatja a nemzeti szellemnek, a magyar közművelődésnek.

A kishitűek és a kétkedők kétségbevonják, hogy a vidéki szintársulatok missiót teljesítenek; pedig ennek élő czáfolata az a két város mely évek hosszú során át menedéke volt az idegen muzsának. Pozsony és Temesvár falai között éhen halhatott a magyar színész és boldog otthont talált a német. — Ma már megfordítva áll a dolog; a magyar művészet ereje széthintette a hazafias szellemet azok között is, a kik eddig fáztak tőle.

A tényeket, az eredményt letagadni nem lehet. Belátta ennek súlyát a belügyi kormány is és az utolsó időben több gondot fordított a vidéki színészetre, kormány biztost állított annak az élére s a mennyire a szűk költségvetés engedte,

fokozatosabb anyagisegélyben részesítette és opera előadások céljából néhány ezer forintot bocsátott a vándor direktorok rendelkezésére.

Hát ezt a segélyt mi nem tartjuk gyümölcsöző befektetésnek, mert nem opera kell a vidéki magyar szellem erősítésére, hanem radikális megoldása a kerületek beosztásának, észerű kijelölése a határoknak, melyekben egyes társulatoknak mozogni szabad.

Ma a licitáció rendszere öli meg a vidéki színészetet, mert mindenik igazgató jó téli és jó nyári állomásra vadászik s emiatt egymás területébe törnek, késhegyre menő harcokat vívnak nem a művészetért, ha nem a kenyérért s a mód, melylyel ezt cselekedniök kell, visszataszító és lealázó.

A színügyi bizottságok és a törvényhatóságok tagjainak szeszélyétől függ, hogy kinek adják oda a játszási engedélyt. Folyik a korteskedés, a direktor urak ép úgy házalnak, mint azok a napidíjas irnokok, kik számtisztekké akarnak előrukkolni; igérnek füt-fát, az elaggott iparosoknak jótékony előadásokat, potyajogyet a kolompásoknak s ha a színügyi bizottság szakértő, intelligens tagjai érdem szerint véleményezik az engedély kiadását, a derék üveges, borbély és eszmadia városatyák, habár a színháznak soha felé se néznek, leszavazák a böles véleményt és fordítanak rajta tetszésük szerint.

Ez még csak egyik veszedelme a vidéki színművészetnek, de vannak mások is: a helybeli sajtó kritikusa; mert a szerkesztő urak a censori tollat legtöbb esetben a legfiatalabb munkatársakra bízzák, kiknek vére forró, szíve lobbanékony és így nem esoda, ha részrehablók. Ezek a jó fiúk, hatalmuk tudatában, a kiválasztott angyalok egy mosolyáért szurnak, vágnak a tollal és ha a makacs direktor mellőzi a kedvenz soubrettet, úgy elvadítják a naiv, hiszékeny közönséget, hogy a színházi pénztár csakugy lapul belé.

Az igaz, hogy ez csak apró baj és nem is segíthet rajta a belügyminiszter, de segíthet a többin; mert jön a másik veszedelem: a konkurrens kolléga, meg a fővárosi színházak szenáljai.

Ha valamelyik vidéki színiigazgató, nagy anyagi áldozatok árán összeverebuvál egy meglehetősen társulatot, azon veszi észre, hogy mire összetanulnak a kiválóbb

tagokat elhalászzák tőle. A szerencsétlen embernek Virágvasárnapján úgy meg van gyomlálva a kertje, hogy sirva néz utána, mert az ugynevezett színképezde és a magánszínésziskolák nem nevelnek annyi bimbót, mely elég lenne a fővárosi művészszak fogyasztására; így azután kénytelenek az ország különböző részeire bolyongó társulatoktól felszíni a jobb anyagot s elszedni tőlük a mezei virágjaikat, melyek itt fényes virágalku oserépben megteszik a nagy hatást. Ennek eredménye az, hogy rakásra buknak a direktorok s mikor magán vagyonaikat a hazai oltárán feláldozták, mehetnek koldulni. Ritka és nagyon furfangos embernek kell annak lenni, aki egy nyáron ezer forintot össze tud harácsolni a művészet nagykereskedésében; csak hogy ezek az urak legtöbb esetben a tagok zsírján hiznak meg.

Hányszor segített már a miniszter és hányszor segítettek a városok inséggel küzdő vidéki truppokat, kik gyalázatára a magyar színművészetnek, egy betevő falat nélkül, rongyosan, fülíg eladósodva bennekedtek egy koresmában, honnan nem engedték el őket a hitelezők.

Mindenesetre itt az ideje, hogy az illetékes körök, a miniszter és a színészegyesület, beható megfontolás alá vegye és gyökeresen megoldja a vidéki színészet elárvult ügyét, korlátozza a játszási engedélyek kiadását, a kerületek észerű beosztása által biztosítsa az arra érdemesek megélhetését és szabályozza a városi törvényhatóságok s a közigazgatási közegek jogkörét olyan irányban, hogy az lealázó ne legyen azokra, kik a magyar nyelv, a hazai irodalom és a nemzeti szellem apostolaiivá szegődtek.

A ripacs-truppok elsöprésével és a megfelelő erővel rendelkező társulatok fokozottabb segélyezésével fel lehetne virágoztatni a vidéki szintársulatokat; de a jelenlegi tarthatatlan állapotok előidézék az általános esődöt, kárára a közművelődésnek.

Lovassy Andor.

Hal-vásárlás.

A szerkesztőség ablakaival átellenben árulják a halat. Láda tetején, kosarakban, asztalon, nagy durva tálcán van összehalmozva a tömérdek hal mindenféle nagyságban. Reggel, a esikorgó hidegben már az ablak előtt tánczol a sok halárus a esontkeményre fagyott havon. Bizony alig akad vevő. A halaskofa a kötője alatt dörszölgeti a két kezét, a halas ember pedig vállához csapkodja két kezét. Ezenközben valahonnan jön egy asszony. Igen szegény, kopott asszony, barna fejrevalóban, a karján kis kosár. Asszongya, hogy halat venne, de fél, hogy drága.

- Aztán milyen nyápicz.
- Az ára se nagy. Harmincz krajczár.
- Három?
- Egy.
- A sovány, kopott asszony tovább akar vonulni. Mégis visszafordul:
- Amikor az én apám halász vót, ósőbb vót a hal.
- Rigen lehetett az.
- Harmincz éve.
- Ugyan hová valók.
- Tisza-Lökré.
- Merre van a?

A kis kopott asszony aztán el kezd baszélgni Tisza-Lökről, a régi világról s közben keserves arczozat nézi a halat, majd az üres kosarat.

E közben mulik az idő. Negyedóra. Félóra. Háromnegyed óra. A halaskofának eszébe jutott, hogy Tisza-Lök környékén ismerőse van. Egy jó ember. Csakugy János

golóan szerelmes. Nyugalmam visszatért, boldog voltam.

Azóta itt vagyok minden éjjel. Az életem ez a leány és ha az életemet kérné esérébe azért a boldogságért, amelylyel eláraszt, odaadnám neki. A feleségemnek elmondtam mindent. Vállat vont, nevetett és azt mondta, hogy bolond vagyok. Azt hittem, hogy a féltékenység megtöri szívének a jegét, hogy meg akar tartani magának. Nevetséges gondolat! Azt hittem, hogy bosszút akar majd állni, meg fog esalni ő is. Szó sincs róla. Tovább is csak úgy él, mint eddig élt, zárkózottan, ridegen, magányosságban.

Azt hittem, hogy ez örökké így fog maradni. Csálódtam. Tegnapelőtt megjelent itt a borozóban az az ördögi tekintetű sápadt fiatalember, akinek a képe még most is ott van a feleségem szívében. Egyedül volt, szóltanul ült le és egy maga megivott egy nagy üveg serryt. Ez a leány ott sürgött-forgott körülötte, nem is törődött vele, észre sem vette. — Néha találkozott a tekintetük, személyesen nem ismerjük egymást, de mind a ketten nagyon jól tudjuk, ki a másik? Es zavartan néztünk félre mind a ketten. Hirtelen borzasztó gondolatom támadt. Ha ez a fiu jobban megnézi ezt a leányt? Lehetetlen észre nem vennie a nagy, a megdöbbentő hasonlatosságot.

Hátha föltámad benne a régi szerelem és ő is meg akarja esalni a szívét és az érzeit ezzel a leánnyal? Valóságos rémület fogott el. Es amikor ezzel az aggódó, ijedt tekintettel néztem fölvaltva, majd a fiura, majd a leányra, éreztem, hogy akaratlanul is elárulok mindent.

A fiatal ember kezdetben nem értette a dolgot, de láttam, hirtelen világozottság támadt az agyában. Meglepetve nézett a leányra és az első pillanatban a káröröm, a rossz indulat, a dacosság gonosz mosolya vonaglott az arca körül. Haj, bizonyos vagyok benne, hogy az ő agyában is megfordult az a gondolat. De ez a mosolygás szelid lett és bánatos, a hogy rám nézett. Nem tudom, mit fejezhetett ki az arcom, de ma is úgy érzem, hogy a kétségbeesés tetőfokán, az örület küszöbén áltam és lelke mélyén kegyelmet könyörögtem...

A fiatal ember gyorsan fizetett és távozott. Tuláradó hálával és gyöngédséggel néztem utána. Azóta nem jelentkezett, tudom, érzem, hogy többé nem fog ide jönni. Most már igazán nyugodt és boldog vagyok...

A férj elhallgatott, majd kis szünet után megkérkezte:

- No, ugy-e különös az élet?
- Igen — feleltem elgondolkozva. És a férjek is nagyon különösek.

Az bizony, úgy hívták, hogy Csakugy János. Igen jó ember volt, feleségül is akarta őt venni, de meghalt. Ha nem halt volna meg, nem árulná itt a halat.

— Negyven krajczárért adja ide párját.

Hiszen csupa pikkely és száka az egész.

— Ötvenért.

— Adja negyvenért, aztán a három számot lutriba teszszük.

— Nincs már lutri.

A kis kopott asszony megütközött és még szomoruban néz az üres kosárba.

— Nincs lutri?

— Nincs.

— Pedig a szegény beteg uram azt almodta, hogy nyerünk a lutrin. Tíz krajczárt akartunk tenni.

— A tíz krajczárból öt krajczárt tegyen inkább a negyvenöt krajczárhoz és vegye meg a halat.

— Nem lehet . . . nem lehet.

Mert, hogy nincs is most nála annyi pénz. Még negyvenöt krajczárja nincs. De azért olyan jól esik alkudni a halra, amit szeretne a beteg urának elvinni.

Uriel.

A miniszter látogatása.

— A Nyiregyházi törv. elnök nyilatkozata. —

A B. H. budapesti és a D. H. debreczeni hírlapban Wlassics debreczeni látogatása alkalmából olyan reminencia jelent meg egy volt miniszternek nyiregyházi látogatására vonatkozólag, a mely még egyrésztől téves információ alapulhat, másrésztől bántóan hat az országos tiszteletben álló nyiregyházi törvényszék bírói testületére és annak érdemes elnökére, a ki lapunkat következő sorok közlésére kérte föl:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A „Budapesti Hírlap“ folyó hó 5-én megjelent 36-ik számának „Különféle“ rovata alatt egy közlemény jelent meg, mely a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur debreczeni látogatását tárgyalván, második részében az én csekélységem s a vezetésem alatt álló nyiregyházi kir. törvényszékre vonatkozólag — állítása szerint — „érdekes esetet“ elevevit fel Fabiny Teofil, volt igazságügyi miniszter urnak nyiregyházi látogatása alkalmából.

A felelevenített, — s a jeles forrás: a „Debreczeni Hírlap“-nak talán eredetileg is közleményét képezett — u. n. „érdekes eset“-re vonatkozólag, mint a nyiregyházi kir. törvényszéknek azon időben, s jelenleg is elnöke, kötelességemben állónak tartom a következőket jelenteni ki:

„Érdekes“ a közleményben csak az hogy annak egész tartalma azon tények előadásán felül, hogy Fabiny Teofil ő Excellentiája igazságügyi miniszter korában az 1887-ik évben a nyiregyházi kir. törvényszék látogatásával szerencsétlente s hogy e látogatás után nem ugyan a közlemény szerint állítólag tapasztaltak megtorlásaként, de a „Nemzet“ azon időbeli egy számában napvilágot látott valótlan közleménnyel szemben, melyet azonban otrombasága messze túlszárnyal a jelenleg felújított érdekes eset, — szükségesnek találta hozzám egy sajátkezű levelet intézni, — minden alapot nélkülöző valótlanság, s nekem úgy tűnik fel: rosszakarat-sugallta rágalom akarnalenni.

Az általam ma is őrzött, s bárkinek készségesen felmutatható levél, — mely írójának nemes gondolkodására vall, — szószerint így hangzik:

Nagyságos Elnök Ur!

Távollétem miatt a Nemzet tegnapi lapjában foglalt közlemény csak ma jutott tudomásomra.

Miután minden megrovást, mely érdemtelen, a bíróságokról elhárítani kötelességem, a Nemzet szerkesztőségét a helytelen közlés helyreigazítása iránt ma megkerestem, biztosítván Nagyságodat, hogy Nyiregyházán létem alkalmával legtavolabbról sem tettem nyilatkozatot, melyből ily helytelen következtetéseket levonni lehetet volna.

Érdekelne tudni, hogy ki lehet a jóakaratu tudósítója a Nemzetnek?

Midőn ezen soraim tartalmát a vezetése alatt lévő törvényszék tagjaival is közölni kérem, teljes tisztelettel maradok, Budapestén 1887. évi szeptember 4-én.

Fabiny Teofil.

Azt hiszem, ezen levél tartalmának nyilvánosságra hozatalától nem más, mint legfeljebb a szerénység tarthatott bennünket vissza.

Meg levén arról győződve, hogy a tek. szerkesztő ur jelen soraimnak becses lapja legközelebbi számában készségesen helyt adand, tiszteletem nyilvánítása mellett maradtam.

Nyiregyházán, 1898. február 6-án.

kész szolgája

Megyeri Géza

curiai bíró, kir. tszéki elnök.

Békétlenkedés Szabolcs-megyében.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, február 7.

Szabolcs megyében bajos állapotok uralkodnak. A szocialisták vakmerősége nem ismer határt.

Szabolcsból ma egy körülbelül tizenöt tagból álló küldöttség jelent meg a képviselőházban, hogy segínyt kérjenek a kormánytól. Ez a küldöttség a Szabolcs-megyei gazdakör tagjaiból s a vármegye képviselőiből alakult.

A küldöttség a miniszterelnöknél.

A küldöttség az időközben megjelent Darányi földmívelésügyi miniszternél tiszteltett először, — ki a legkészségebben megígérte a leghathatósabb támogatást a forradalmi elemekkel szemben.

Körülbelül fél egyre járt az óra, mikor Bánffy báró miniszterelnök a Házban megjelent.

A miniszterelnök a miniszteri szobában fogadta a küldöttséget.

A küldöttség szónoka válaszolt a szabolcsmegyei állapotok kétségbeejtő voltát. Azon kezdte, hogy a Gazdakör egyik elnöke halálos beteg, a másik azért nem jöhet, mert az egyre vakmerőbben fellépő szocialisták miatt nem hagyhatja családját védtelenül.

— Minden percz drága! — ugymond — nekünk gyors és erélyes intézkedésre van szükségünk, a legmesszebb menő hatalmi támogatásra, mert sem életünk, sem vagyonunk nincs egy perczre sem biztonságban. Gyors segítségre van szükségünk, mert a holnapról már senki sem állhat jót.

Kéri, hogy teljhatalmu kormánybiztos küldessék ki Szabolcsmegyébe s tegyen a kormány erélyes, gyors intézkedést a szocialista sajtó megrendszabályozására. Nem tudja, mennyiben lehetséges ez, mennyiben nem; de kéri, hogy az élet-és vagyonbiztonság momentán megvédése céljából minden költségbe hat csendőrből álló csendőr-különítményt állíttasson.

— Lehet, hogy a miket indítványba hoztam kegyelmességed előtt — így szólt tovább — nem alkalmas módok, de nem volt sok időnk a meggondolásra. Mi csak annyit érzünk, hogy itt gyorsan tenni kell valamit.

Végül kérvényt nyújtott át a miniszterelnöknek, amelynek azonban megvan az a lényeges hibája, hogy nincs aláírva, mert nem merik aláírni, félvén a szocialisták bosszujától.

A miniszterelnök válasza.

— Az mindegy — így kezdte a miniszterelnök — alá van-e az a kérvény írva, vagy nincs. Közérdekről van szó s itt az aláírás nem a leglényegesebb.

Attérve a dolog lényegére, Bánffy b. miniszterelnök megjegyezte, hogy a kormány ismeri a szabolcsmegyei viszonyokat s foglalkozik a kérdéssel. A főispán tegnap volt fent s referált a helyzetről. Biztosítja a küldöttséget a kormány erélyes támogatásáról. Sokat lehet tenni, hiszen ha a csendőrség nem elegendő, katonaságot is lehet küldeni a zavargók megfékezésére.

Elegendő anyagi eszköz áll a kormány rendelkezésére, de a sajtóhoz nehéz nyulni, pedig a baj állandó forrása a szocialista sajtó. A mai sajtótörvény mellett mitsem tehetünk.

Ennek a szocialista sajtónak az igazgatása nemcsak Szabolcsban, de az ország más részeiben is érezteti szomorú hatását.

— Mi minden lehetőet megteszünk — ugymond — hogy a mai sajtótörvény mellett is megvédelmezzük a közrendet, az élet- és vagyonbiztonságot; de arra a tapasztalatra jut a kormány, hogy a mai sajtótörvény érintetlen fentartása mellett ez lehetetlenség, úgy a kormány, a mint azt már a földmívelésügyi miniszter a munkásokról és munkaadókról szóló törvényjavaslat tárgyalása alkalmával a főrendiházban kilátásba is helyezte — nem fog habozni a sajtótörvénynek törvényhozása céljából a szükséges lépéseket haladéktalanul megtenni. (Élénk helyeslés.)

A legelső dolog azonban most az, hogy olyan harhatalommal álljon rendelkezésre, hogy a rend és közbiztonság nyomban helyreállíttassék. A legsürgősebben fogunk intézkedni.

Kormánybiztos kiküldetését nem tartom szükségesnek, hiszen a főispán az én vöm, a kit olyan embernek ismerem, a ki tud maga is erélyesen intézkedni. Legyenek az urak nyugodtak, a kormány meg fogja tenni a kötelességét. (Élénk helyeslés és tetszés.)

A szónok megköszönte a miniszterelnök jóindulatát, mire a küldöttség távozott. A miniszterelnök szavai igen jó és megnyugtató hatással voltak a küldöttség tagjaira, a mit nyíltan ki is fejeztek.

E tudósításból szándékosan hagytuk ki a küldöttség tagjainak, szónokainak s elnökeinek neveit. Erre egyenesen a küldöttség tagjai kérték fel tudósítónkat, nehogy czéltáblái legyenek a paraszt-szocialisták bosszujának.

Ime ilyen mérveket öltött a paraszt-szocialisták vakmerősége Szabolcs-megyében!

Gyászrovat.

† Özv. Hankesz Antalné. A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen jó édes anyának és anyós-nak néhai özv. Hankesz Antalné szül. Topa Zsófia asszonynak folyó hó 7-én este 1/8 órakor, életének 73-ik, szomorú özvegységének 7-ik évében, 4 havi szenvedés után történt csendes elhunytát. Megboldogult kedves halottunk földi részei f. 1898. év február hó 9-dikén d. u. 2 órakor fog a Rueza-utca 1891. sz. háznál tartandó rövid ima után az ev. ref. egyház szertartása szerint a szent-Anna-utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és ösmerőseinket

bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1898. február 7. Leánya: Hankesz Mária férjével Telbiz Sebestyénnel és számos rokonság nevében is. Az örök világosság fényeskedjék neki. A temetést „Kegyület” Kernáts temetkezési intézete rendezi.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az írtató, kiadó-hivatal s az irattárfelteknek felvilágosításokat a hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A Gönczy-egyesület „Ötthon”-a Keresk. akadémiá palotájában.

A m. kir. törvényszáknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Február 11. Hajdúvármegye törvényhatóságának közgyűlése.

Gólya a miniszterelnöki palotában.

A képviselőház folyosójának levegőjébe, a hol „nagy napokon” legfőleg a parlamenti viharmadár csattogtatja a szárnyait vagy a béke galambja hullatja fehér tollait, ma egy népszerű, de szokatlan madárnak a szárnyverése hozott érdeklődő izgalmat.

Ez a szokatlan madár egy gólya volt, egy derék gólya, a mely ma reggel odaröpült a budavári miniszterelnöki palotára vidám kerepeléssel.

Természetes dolog, hogy a gólya nem jött üres csőrrel. Egy apró babát hozott, egy piczike kis lányt, aki azouban éppen elegendő nagy arra, hogy verőfényes örömmel töltse meg a miniszterelnöki palota hatalmas termeit.

Ez az oka annak, hogy Bánffy Dezső báró ma a leggratuláltabb ember volt egész Magyarországon. A derék honatyák valóságos demonstrációval üdvözölték a legfiatalabb magyar honleány boldog édes apját. Csoportokban vették körül a miniszterelnököt, mikor megjelent a Haz folyosóján, kormánypártiak és ellenzékiek egyaránt.

A miniszterelnöknek vannak ellenfelei, az atyának azonban nincsenek. Igen-igen sokat beszéltek a folyosón a legfiatalabb magyar hölgyről, de konstatálni kell, hogy csupa jókat mondtak róla.

Az örökké vidám Beöthy Algernon természetesen ezt az alkalmat se hagyta egy jó ötlet nélkül.

A pompás humoru, népszerű honatyá tudvalevőleg előkelő tisztséget visel egy biztosító intézetnél.

Mikor tehát Bánffy Dezső báró megjelent, a legelső gratulációs között volt Beöthy Aldsi is, aki ezekkel a szavakkal szorított kezet a miniszterelnökkel:

— Gratulálok kegyelmes uram a kis lányodhoz; — de ezt már ugy-e biztosítjuk.

Végezetül pedig, hogy eleget tegyünk az ilyen bullettinek tradícióinak, igaz örömmel jelentjük, hogy anya és újszülött a körülményekhez képest, kitünően érzik magukat.

— **A nőgyelet harmadik társasestélyét** e hó 12-én, szombaton tartja meg. Tudvalevőleg a nőgyelet estélyeinek fele jövedelme a városunkban égető szükségét képező és a nagy eredménnyel működő népkonyhát illeti. Már ez magában a közönség kiváló érdeklődését és pártfogását hívja ki. De e mellett az estély a legteljesebb és legszebb élvezetet is fogja, nyújtani. Az eredeti programtól némileg kényszerül eltérni, azonban a visszalépteket olyan erővel sikerült pótolni, a kiknek közreműködésével fényes sikert remél elérni. Szerepelni fognak Vass Antalné monologgal, *Abrahám* Irma zongorajátékkal, *Popovics* Helén és *Erber* Margit magánénekléssel, dr. *Láng* Sándor pedig zongorajátékkal. Sikerülni fog talán még az egyeletnek közkezdveltségü hegedű és czimbalomjátékosokat is nyerni. A részletes (programot) műsört legközelebb közöljük. Az estélyt ajánljuk közönségünk hathatós pártfogásába.

— **Városi utak kőanyaga.** Most, hogy lejárt a város belső és külső területén levő utak kiépítése és fentartásához szükséges kőanyagok szállítására nézve *Reichmann* Arminnal három év előtt kötött szerződése, a tanács elrendelte a pályázatok kihirdetését. Az ajánlatok márczius 8-án adhatók be és másnap 9-én bontatnak fel. A város három évi szükséglete körülbelül százezer forintba kerül.

— **Katonai felülvizsgálat.** E hó 10-én a Pavillon laktanyában felülvizsgálat lesz, melyen egy katonát mutatnak be a bizottságnak.

— **Dalestély.** A dalárda elnökségétől a következő sorok közlésére kértük föl: A debreczeni daleylet t. pártoló közönségét s általában a n. érdemü közönséget értesítjük arról, hogy szerdán este a Margit fürdőben tartandó dalestély alkalmából a közuti vasut igazgatósága szives volt 2 külön vonatnak megindítását ígérni meg. Így szerdán este nyolc órákor és fél 9 órákor indul 1—1 vonat a vasuti indóházról. A dalestély műsora a fél 9 órákor induló vonattal jövő közönség megérkezése után fog megkezdetni.

— **Veszedeimes tolvaj.** Veszedeimes tolvaj került ma a rendőrség kezébe. A napokban egyik kávéházból több jogásznak a kabátját ellopták. A II. ker. rendőrség a feljelentés alapján széles körű nyomozást indított a tolvaj kipuhatolására. Ezen széleskörű intézkedésből kifolyólag értesítette a rendőrség a zsbárusokat is, ha netalán valaki télikabátot visz megvételre, jelentsék be. Így történt aztán, hogy ma reggel egy alacsony, körszakálás, hosszú kabátu ember *Neumann* Mandel óeska áruhoz beállított s egy elegáns, barna, selyembélésü télikabátot ajánlott megvételre. *Neumann* előtt az eladó gyanusnak tünt fel s gyanuját megerősítette még az a körülmény is, hogy a finom felöltőt feltűnő olcsó áron akarta eladni. *Neumann* alkudozott, de eközben egyik emberét rendőrrért küldötte, ki a megszept atyafit a II. rendőrséghez kísérte be. A kapitányságnál azonban kihallgatták. A kapitány kérdéseire zavart feleleteket adott. A tolvaj *Hamburg* Pinkász ungvári lakos, nős, egy gyermek atyja. Debreczenbe a saját vallomása szerint csak tegnap jött Nagyváradról. Mig a kihallgatás tartott megjelent a hivatalban *Berger* Mór földbirtokos s az ellopott kabátban a tulajdonára ösmert a télikabátban. A felöltője tegnap este veszett el Széchenyitezai lakásának előszobájából, *Hamburg*

Pinkász megrögzött ember. A kapitány erős vallatás alá fogja, de ő álhatatosan tagad. Apró fekete szemével hunyorit s válaszol:

— Ez az igazság Nagyságos Or!

A vallatás tovább tart, a tolvaj azt állítja, hogy a felöltőt egy ismeretlen paraszt embertől vette két forintért. E közben Erdélyi rendőrfogalmazó megnézi *Pinkász* ur kalapját s megütkezésével olvasta a kalap belésébe nyomott nevet:

Dr. Komlós József
Nagyvárad.

A kalapra térnek át, azt is Váradon vette. Az igazság kiderítése végett a rendőrség sürgönyözött Nagyváradra a kalap előbbi tulajdonosához. A további kihallgatás során előadja, hogy egész éjjel ivott, negyvenkét forintot elkártyázott, de ő nem tolvaj s azt sem tudja melyik kávéházban volt.

— Hogy lehet az — kérdi a kapitány.

— Kérem nagyságos ur, ittam egész éjjel, most is részeg vagyok.

A tolvaj a legnagyobb ezinizmussal s vakmerőséggel tagad s még erkölcsi tanukra is hivatkozik, kik bizonyítanak ártatlanságát. A rendőrség, most azon irányban nyomoz hol, s merre fordult meg *Hamburg* *Pinkász* s igaz-e, hogy csak tegnap óta tartózkodik a városban. Délután folytatják kihallgatását.

— **Eljegyzés.** *Tóth* János eljegyezte *Hüse* Erzsikét.

— **Szőlőbirtokosok figyelmébe.** A gazdasági egyesület által rendezett gazdasági szakelődások közül február 12-én, szombaton délután 5 órákor *Szabó* Lajos volt vinezellérképezdei igazgató ur a fekete földi szőlőművelésről fog előadást tartani. Ezen, belépő díj nélkül rendezett előadásra a gazdaközönség es szőlőbirtokosok figyelmét felhívja a gazdasági egyesület elnöksége. — A múlt évben a homoki szőlőművelésről *Szabó* Lajos ur által tartott előadások a városház nagy termét az érdekelt gazdaközönség teljesen betöltötte; ez indította az egyesület elnökségét, hogy miután Debreczen szőlőskertjeinek fele fekete földi talajjal bir, az ezen fekete földi szőlőművelés ismertetésére kérje fel *Szabó* Lajos igazgató urat. (Mi is melegen ajánljuk ezen felolvasó estét olvasóközönségünk nagyon is megérdemelt figyelmébe. Szerk.)

— **Elveszett pénz.** Ma délelőtt *Czeglédy* Károlyné h.-szoboszlói lakos a főtéren harmincz forintot elvesztett. A megtaláló illó jutalomban részesül, ha a pénzt a II. ker. rendőrségnek beszolgáltatja.

— **Eltűnt asszony.** Lapunk egyik előző számában megírtuk, hogy Csáki Imréné sz. Kovács Juliánna eltűnt testvérérének lakásáról. Levelet hagyott hátra, melyben azt írja, hogy megválnak az élettől. Az I. ker. rendőrség, melynek az eltűnt nőtestvére jelentést tett, a legerélyesebb nyomozást indította meg, hogy az eltűnt nőt élve, vagy halva előkerítse. A rendőrség tegnap és tegnapelőtt három rendőrrel átkutatta a nagyerdőt, de Csáki Jánosnére nem találtak. A közelvidéket is értesítette a rendőrség az asszony eltűnéséről, de onnan sem érkezett még hír. A nyomozást még mindig a legnagyobb erélylyel folytatja a rendőrség, hogy az asszonyt előkerítse.

— Az orvos gyógyszerész egyesület népszerű felolvasása. Az orvos gyógyszerész egyesület népszerű felolvasó ciklusát folytatja. A legközelebbi felolvasást február hó 13-án tartják meg a városháza nagy-tanácstermében. A felolvasásnak két érdekes tárgya lesz. *Mihalovits Jenő* gyógyszerész a házi szerekéről és dr. *Tudós Kálmán* orvos a sportról tart felolvasást. Az érdekes tárgy felolvasó ülésre felhívjuk a közönségünk figyelmét.

— Az izr. nőegylet táncestélye. A helybeli izr. jótékony nőegylet február hó 26-án a „Bika” szálloda dísztermében táncestélyt rendez. A táncestély hasonlósága lesz a múlt évihez, amennyiben tehát, szesz italokat s ételneműeket árusítanak el külön erre a célra felállított sátrakban. A rendezőség dr. *Balkányi Miklósné* elnök, és dr. *Altmann Béla* jegyzővel az élén fáradhatatlanul dolgozik az estély sikere érdekében.

— Pótajánlat a közvilágításra. A közvilágítás ellátására beadott első ajánlatokat a versenyző vállalatok pótajánlatokkal licitálják túl, mióta a szűkebb körű bizottság munkálata nyilvánosságra jött. Első volt a „Részvénytársaság” villamos és közlekedési vállalatok részére, mely újabb ajánlatfélével lépett elő, a saját föltételeit magyarázó és a bizottsági munkát némely tévedését helyreigazító beadványában. Ezt követi most az „Egyesült villamosági részvénytársaság”, mely tegnap formászerű pótajánlatot tett a városnak a tanácshoz intézett kérvényében.

— Hálanyilvánítás. Magasztos örömben részeltette nt. *Kiss Áron* püspök az ispotályi szegényeket. Harmincz darab Imakönyvet ajándékozott nekik, hogy így az imádkozás is enyhítse a szegénység nehéz terheit. Fogadjon mély hálójukat az isp. felügyelőség.

x *Paczelt János*, mag- és virágkereskedő cégnek lapunk mai számában mellékelt árjegyzékére felhívjuk a n. é. közönség becses figyelmét.

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A Zola pör.

Budapest, február 7. Ma d. e. fél tizenegy órakor Rochefort megjelent az igazságügyi palota előtt, a hol az összegyűlt tömeg éljenzéssel fogadta. Néhanyan azt kiabálták: „Vesszen Rochefort!” Erre Rochefort feljök fordult, és így szólt hozzájuk: „Ugy-e kaptok vagy 4—5 frankot fejenként? Ez husz frank; biz a syndikátus ezzel nem tette tönkre magát!” Ezután Rochefort bement a törvényszéki palotába. Nagy csapat rendőr körül kisebb csoportokban állandóan a palota körül. A köztársasági őrség egy százada készenlétben van a törvényszéki elnök rendelkezésére. A tanuk sorra megérkeznek. Zola Clemenceauval és védőjével, Laborie-val kocsin érkezett; a tömeg szidalmazásokkal fogadta. Egy embert, a ki Zolát éljenezte, a mellette állók ellökdöstek onnan.

Az ülést 12 óra 10 perczkor megnyitják. A törvényszéki terem szorongásig megtelt. Néhanyan Zolát éltetik, de a többség letorkolja őket.

Dolleorgue elnök kijelenti, hogy kiüriteti a termet, ha bármiképen is tünnetnek.

Megkezdtek az esküdtek kisorsolását. Ezután a jegyző felolvassa az idéző levelet.

Budapest, febr. 8. (Zola-per) Az idéző levél felolvasása után Van-Kassel főállamügyész követeli, hogy a tárgyalást azokra a vádakra szorítsák, a melyeket Zola az Esterházy őrnagy perében eljárt haditörvényszék ellen emelt. Meg kell akadályozni, oly módon, hogy a vitát más térre

vigyák át, mert nem szabad egy követ fujni a vádlottakkal, a kik a Dreyfuser revízióját szeretnék ez eltérés útján elérni.

Az államügyészség egyik hivatalnokai felolvassa ezután az ügyészség indítványait, amelyekben kéri a bíróságot, zárjon ki mindent, a mi az idézőlevelek tartalmának meg nem fel.

Laborie, Zola védője azt feleli, hogy a Zola cikkében foglalt valamennyi vád szoros kapcsolatban van egymással. Ezért tehát, hogy védelmezhesse magát, kell hogy mindenről nyilatkozhassék. Laborie hozzátette; Tiszteljük a res judicatát; de olyan esetben, a hol sem törvényesség, sem igazságosság nincs, ott senki számára sincs res judicata. Azután megteszi Laborie idevonatkozó indítványait.

Delhomme, Vorinart és Conard irás szakértők kéri, hogy résztvehessenek a tárgyaláson, nem mint magán felek, hanem abból a célból, hogy meggátolják, hogy az esküdtszék azzal a résszel foglalkozzék, a melyet Zola ellen a rendőrbíróság előtt indítanak.

Laborie ellene nyilatkozik a szakértők minden részvételének, rámutatva arra, hogy azok már panaszt tettek Zola ellen a fenyegető rendőrbíróság előtt.

A bíróság d. u. 2 órakor visszavonul tanácskozásra.

A szünet alatt élénk beszélgetés foly de incidens nem történt.

A tárgyalást 3 órakor újból megnyitják. A bíróság kihirdeti határozatát, a mely szerint a vádlottaknak nincs joguk a Zola-féle cikkben foglalt valamennyi állítást bizonyítani. Csak azokat az állításokat bizonyíthatják, a melyek az idézőlevélben vannak.

A bíróság megtagadja továbbá a három irásszakértőnek a tárgyaláson való részvételét.

Február 7. (Zola-per). Indítványainak megokolása alkalmával Van Kassel főügyész kijelentette, hogy az idézés jog szerint nem terjedhetett túl a hadügyminiszter elrendelte bírói üldözésen. A minisztert, mint vádlót illeti meg természet szerint a jog, hogy a tárgyalás körét megszabja, csak azt a részt emelve ki, amelynek bírói üldözését szükségesnek látja. Meg kell akadályozni, hogy a tárgyalás más térre vitessék át, mert semmi esetre sem szabad egy követ fujni a vádlottakkal. A törvény különben világosan előírja azokat a szabályokat, amelyek mellett a per revíziója bekövetkezik. Most azonban revíziót nem követeltek. Csak arra szorítottak, hogy megkíséreljék egy másik tiszt elítélését a más bűnéért, ez a mesterkedés hajótörést szenvedett. Ma forradalmi eszközt akarnak alkalmazni, de ennek a törvénnyel állunk elébe, a mely előtt mindenkinek meg kell hajolnia.

Február 7. 3/4 6 kor. (Zola per). Laborie védő indítványt tesz, a melyben kéri, hogy több tanut kényszerrel késztesenek a tárgyaláson való megjelenésre.

A bíróság az e kérdésben való határozathozatalt holnapra halasztja, a tárgyalást ezzel berekesztik.

Seefried Ottó báró Bács megyében.

Budapest, február 8. Seefried-Buttenheim Ottó báró Erzsébet főhercegnőnek, ő felsége unokájának a férje, a mult heten Bács vármegyében időzött. A loki szigeteken volt sasokra vadászni. Legelőször is Ujvidéket látogatta meg, a hol Mihajlovics Kornél főszolgabírórt kérte fel a kalauzálásra és a vadászatok rendezésére. A vadászat két napig tartott. Érdekesnek tartjuk még megemlíteni, hogy Seefried bárónak Bács megyében kiterjedt rokonsága van. A rokonság úgy derült ki, hogy mikor a magas vendég Mihajlovics Kornél főszolgabírórt meglátogatta,

megpillantotta egyik terem falán a mellvértet. Ennek a mellvértnek a czimere ismerősnek tűnt föl előtte és azonnal kérdést intézett Mihajlovics-hoz, hogy kinek a tulajdona. Mihajlovics azt felelte, hogy Bibra Frigyes báró, zombori nyugalmazott honvedezredesé, az ő mostoha atyjáé. Seefried báró erre a legnagyobb örömeinek adott kifejezést a fölött, hogy Bács megyében rokonokra akadt, mert, a mint elbeszélte, a Bibrák is bajorországiak, a kikkel a Seefriedek házasságok révén többszörös rokonsági viszonyba jutottak.

Zola üdvözlése.

Budapest, február 8. Az egyetemi radikálisok ma a következő távirattal üdvözlötték Zolát: „Zola, esküdtszék Páris. Mi, kik a legnemesebb nemzetközi igazságokért küzdünk, örömmel üdvözljük Önt, ma ez igazságért vívott harcban. Biztosítjuk, hogy ez után hálánk, rokonszenvünk ön iránt csak fokozódni fog. A budapesti egyetemi hallgatók radikális pártja”.

Lopás a bécsi udvari muzeumban.

Budapest, február 8. A bécsi rendőrigazgatóság táviratilag értesítette a főkapitányságot, hogy az udvari muzeumból ma ismeretlen tettes egy reliefet ellopt. A tojásdad alakú fekete keretű dombormű bronzból készült s Daun tábornagyt ábrázolja. A domborművön „Rafael Dornier” jelzés olvasható. A relief értéke 200 forint.

SZÍNHÁZ.

* A kornevillai harangok tegnapi színrehozatala meghozta az ugynevezett zsumfolt házat, amely, hogy összejött, első sorban azon varázserőnek tulajdonítható, amelyet L. Komáromy Mariska gyakorol közönségünkre; másod sorban pedig, hogy évekként ez előtt a messze Amerikába elszakadt Sebesi Basset Vilmos mutatkozott be, az általa annyira szeretett szülőföld közönségének, akinek nagy részével együtt játszotta le gyermekéveit. — Komáromy Mariska Serpolette-ét énekelte és játszotta; a művész oly sok elismerést és habért kapott már kiválóbb szerepei éneklésére és eljátszására a főváros és vidék közönségétől, hogy szinte nevétségesnek tűnhetik fel neki is, mikor mint egy kezdőre reá halmozzák a Ballagi Szótár összes dicsérő szavait, Magyarország művelt közönségének előg annyit olvasni, hogy ezt és ezt a szerepet Komáromy Mariska énekelte, hogy megalkossa magának a hogyanról? a fogalmakat. Zugó taps kérte és követelte énekszámait ismétlését. Gáspár apó szerepében mutatkozott be Sebesi, ezt a szerepet Komáromy kiváló művésztől, és különböző felfogásban láttuk megjátszani, és annyit konstatálunk, hogy Sebesi felfogása is egészen helyén való volt, és jól is játszotta a kincseire féltékeny Gáspár apót, Sebesi mióta Amerikából visszajött nem énekel magyarul sem operát, sem operette-ét, és így a szövegre való erős figyelem akadályozta abban, hogy oly tökélyvel énekelte meg számait, mint a mint hangversenyi szerepléséből ítélve tőle telik. — A mennyiben jelenlegi szereplését sikerültnek jeleztük, érdeklődéssel tekintünk jövő fellépteire elé a mikor határozottabb, és az énekest erősebb próbára tevő úriakkal lép majd a közönség elé, és a mennyiben felléptetési szerződés czéljából történnek akkor fogunk határozott véleményét mondani használhatósága felett, ha több oldalról megismerhetjük. Ezekre vonatkozó előlegnek tekintjük azt a nagy koszorút is a melyet Komáromy mellett kapott jó barátjaitól. Békessy a marquis szerepében sok élvezetet nyújtott, Serfözy

Zseni mint Germain csinosan énekelt és játékaival is hozzá járult az est sikeréhez. A kornevillei harangok zenéje mindig teteszik a közönségnek és mégis úgy ez mint a Rip is csak akkor képes házat összehozni ha vengézszereléssel van összekötve, délutáni előadásokon azonban mindig megjön ugyan rájuk a közönség, mégis kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy ez az a két operette, amelyet délutánra nem volna szabad kitűzni, a délutáni előadásoknak 3 tól 5-ig szabad tartani a város határozata szerint, és így mindkettőt csakis nagyon megcsontítva lehet előadni, már pedig ezen sámsoni erejű zeneműveknek minden egyes énekszámának annak egy-egy hajfűrtjét képezi, amely közül bármelyiknek megnyirbálásával veszt az egész ismert erejéből, és nem elégheti ki a közönséget, a ki pedig délutánként is tisztesebb koru urak és hölgyekből, és a gyermekek kedvéért eljáró éppoly intelligens családokból képződik, mint az esteli előadásoké. Ezt ajánljuk az igazgatóság figyelmébe.

Mulatságok.

Tea-estély.

— Az izr. betegsegélyző és ápoló nőegylet estélye. —

Az a bizonyos istennő, akinek az aegise alatt tanzolnak, vigadoznak az emberek, bizonyára a legkedvesebb, de egyszersmind a legdiplomatikusabb istennő valamennyi között. A kedvességét nem kell magyarázni, ismerik mindnyájan. A diplomatikus dolgokra való rátermettségét...? Ez irányban is tájékozódva vannak talán. Cél nélkül sosem eslekszik semmit. Ha mosolyt fakaszt, ha földerít, ha táncra készit, ha az édes öröme virágait szórja szivedbe, nem csak az a célja, hogy legyen egy boldog órád, mert veled együtt két lényt akar jóságával elárasztani. Téged és egy ismeretlent, aki nem jelenhet meg az aranycirádás, freskós teremben, mivel hogy otthon marasztalja a szegénysége és éppen arra vár, hogy a te öröme enyhítse az ő örömtelenségét. Beteg is talán, ápolóra van szüksége. Ugyan igyál meg egy esze teát: táncolj néhány fordulót és vigadozzal, hogy a jótékonyság istennője ne fáradjon veled hiába és midőn egyik kezével vidámsággal tölti meg a szived, a másik kezével enyhítse az inséget.

Debreczen társadalmi életében lényeges működést fejtenek ki a nőegyletek. Azonkívül, hogy mindenkor olyan vigalmat rendeznek, amelyen a város közönségének elitje találkozik, a jótékonyság ügyét ritka nagy buzgalommal segíti diadalra.

Február 26-án az izraelita betegsegélyző és ápoló nőegylet rendez zártkörű tea-estélyt a Bika szálloda disztermében. A rendezésben most is finom izlés fog nyilvánulni, amely ez egylet más mulatságait oly emlékezetessé tette.

Vegyes.

Nőújságok Franciaországban. Az első, nők által nőknek szerkeszteti párisi napilap, a „Fronde”, már nem áll egyedül, még két követője akadt a francia fővárosban. A „Fronde” ugy politikai, mint vallási tekintetben a legradikálisabb irányt képviseli és a legtovábbmenő nőemenciációkat ajánlja, miért is a másképen gondolkodó körök szükségességnek látták, hogy a „Fronde”-al mérsékeltbb irányú lapokat állítsanak szembe. Így alapította egy protestáns nőkből álló társaság a „La Régénération”-t, mely a nő családi állását propagálja, katolikus arisztokrata nők pedig, élükön Uzés hercegnővel, a „Francia

nő” ozimü lapot alapították meg, mely lapnak természetesen az a célja, hogy a nők körében a katolicizmushoz való ragaszkodást és monarchia érzületet ápolja.

Melyik kolbász jobb. Kedélyes kis beszélgetése volt nemrég II. Vilmos német császárnak egy Kutschke nevű közkatonával Potsdamban. A császár szemlét tartva, megállt egy derék, szálas legény előtt:

— Hova való vagy fiam? — kérdezte tőle a császár.

— Zwickauból való vagyok, Szászországból, folséges uram, — felelte a közlegény.

— Élnek a szülőid?

— Élnek, felség, az apám üveges.

— Te milyen mesterséget tanultál?

— Hentes vagyok, felség.

— Ugy? No akkor mond meg nekem, melyik a jobb kolbász, a szafaládé-e vagy a czitromos?

— A czitromos, felséges uram!

— A czitromos? Aztán miért ép az?

— Mert azt jobb husból szokás készíteni.

— És naivul hozzáteszi a délezeg gárdista:

— Magam is azt szeretem legjobban.

A császár elkacagta magát; jobb kezét a katona bal vállára tette, derekasan meg-
rázta a fiút és azt mondta:

— No, te érted, tőled még tanulhatok valamit. Hát aztán csak te is tanulj és váljon belőled derék, jó katona. A hentes még mind az volt!

Koldusbotra jutott hercegnő. Lilleben, Franciaországban, letartóztatták a francziák által detronizált Behanzin király lányát, a 23 éves Nama Ballot. A fiatal, feketebőrű királykisasszonyt, ki ily szomorúságra jutott, a hajléktalanok menhelyében helyezték el, de egy barátja azt tanácsolja neki, hogy indítson pert a francia kormány ellen és követeljen kártérítést azért az apanaszért, melyet atyja tőle megvont. A dahomeyi hercegnő azt mondja, hogy atyja rangjához képest tartotta el, mindaddig, míg atyját trónjától meg nem fosztották, mire a királyi apa levette róla kezét és ő a legsötétebb nyomorba jutott.

KÖZGAZDASÁG.

* A „H.-Szoboszlói Takarékpénztár” részvénytársaság XXVIII-ik évi zárszámadását mai napon boesátotta ki az 1897. évről. A jelentésből kiemeljük, hogy az intézet vagyona 557,936 frt 98 kr., amelyben 253,970 frt 69 kr betét, részvény és tartaléktőke pedig 94 804 44 krt. A múlt évi forgalom 1.447 480 frt 25 krra rugott s ezen forgalom mellett az évi *tis-ta nyereség 12,821 frt 28 krt* tesz ki, a mi a múlt évi nyeresémet 700 frttal mulja felül. Az igazgatóság javaslata szerint a tartalék tőke gyarapítására 2426 frt 33 kr. javasoltatik fordítani s ezenkívül 600 frt az intézeti ház fentartási alapjára 600 drb. 100 frt névértékű részvény után az osztalék 13 frt lesz részvényenkiént. (B.)

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1898. február hó 8-án.

Államadósság:

Magyar aranyjardék 4%.	—	121.25	121.75
„ vasuti beruházásiköt. 4%.	—	121.75	122.75
„ koronajardék 4%.	—	99.25	99.75
„ regále vált. köt. 4%.	—	101.—	101.75
Oszták aranyjardék 4%.	—	122.75	122.75
Egységes államkötvény 4%.	—	102.25	102.75
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	—	140.50	141.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	379.25	379.75
Oszták hitelbank részvény	—	359.70	360.—
Magyaripar- és keresk. bank. r.	103.—	103.50	

Sorsjegyek:

Magyarjelzalogban 4%-os sorsj.	122.25	123.25
„ 3%-os	103.—	104.—
Oszták földhitel sorsjegy 3,/-os	119.—	120.—
Magyar vörös keresztsorsjegy	10.25	10.75
Oszták	—	20.50
Olasz	—	12.—
Bazilika sorsjegy	—	6.70
Jó-sziv	—	3.80

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	—	—	5.67	5.75
20 márkás arany	—	—	11.75	11.79
20 frankos arany	—	—	9.51	9.54
1 Sovereigns	—	—	12.—	12.04

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1898. febr. 7-én.

Buzát ma gyöngén kínáltak, a keresleten csak néhány malom vett részt. — Elkek csöndes irányzat 10,000 mm. magyar áru néhány krral magasabb, külföldi áru azonban néhány krral olcsóbb áron.

Egyébb gabonaneműekben gyöngé volt a forgalom változatlan áron.

Eladattak:

Buza. Tiszavidéki. 100 mm. 77 k. 12.95 forinton, 100 mm. 76.7 k. 12.— forinton, 200 mm. 76 k. 12.90 forinton, 100 mm. 76 k. 12.92 frton, 500 mm. 74.5 k. 12.70 frton, mind három bónapra.

II. Határidő-üzlet.

Az irányzat szilárd volt, s keresletkedv következtében az árak, dacára e külföld lanyha árfolyamainak, az árak emelkedtek. A forgalom mérsékelt volt.

Hivatalos záróárfolyamok déli 1 órakor.

Buza szeptemberre	9.39 — 9.41
„ márcz.—ápr.	12.04 — 12.05
Rózs márcz.—ápr.-ra	8.58 — 8.60
Tengeri máj.—jun.-ra	5.33 — 5.34
Zab márcz.—ápr.-ra	6.33 — 6.34

Délután 4 órakor zárlat:

Buza tavaszra	11.77 — 11.79
„ őszre	9.36 — 9.37
Rózs tavaszra	8.61 — 8.62
Zab	6.35 — 6.36
Tengeri máj.—jun.	5.33 — 5.34
Repeze augusztusra	11.95 — 12.—

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyószám 129. Páratlan bérlet 103. sz.

Ma, kedden, 1898. évi február hó 8-án:

A makranczos hölgy.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Schakespeare. Fordította: Lévai József.

Személyek:

Baptista Minola	—	—	Bartha I.
Vicentio	—	—	Püspöky I.
Penitrucció	—	—	Komjáthy J.
Gremió	—	—	Szentés J.
Hortensió	—	—	Tanay Fr.
Tranió	—	—	Rubos A.
Biondello	—	—	Makray D.
Lucentió	—	—	Vidor D.
Grumió	—	—	Sziklay M.
Kurta	—	—	Nagy J.
Bramió	—	—	Haday S.
Katalin	—	—	Komjáthyné.
Bianka	—	—	Halmi M.

Holnap szerdán, 1898. február 9-án.

Hivatalos feleség.

Olden Hans hirneves színműve.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Egy darab valóság a városi közvilágítás ügyéhez. A beküldött cikkekelyt azonnal közöljük, mihielyt szives lesz nevét bizalmasan közölni.

Kiadó és laptulajdonos:

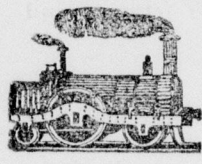
Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Konez Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Békkocsik dijszabályzata.

Table with columns for 'Köt', 'Egy', 'Lóvas' and various fare categories like 'I. Napszámra', 'II. Óraszámra', 'III. Egyes járatokért', 'IV. Meghatározott járatok'.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1897. október hó 1-től. — Egységes vasuti idő szerint. —

Table of train schedules between Debrecen and Budapest, listing departure and arrival times for various routes.

Table of train schedules between Budapest and Debrecen, listing departure and arrival times for various routes.

Nyiltér.

Egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószer a

FERENCZ JÓZSEF-

késérüviz,

a késérüvizek királya.

Orvosi tekintélyek bizonyítványal szerint a világ-hírnek örvendő

FERENCZ JÓZSEF-késérüviz

a késérüvizek tulajdonképeni képviselőjének tekintendő mert páratlan egyenletez, gyors és tartós hatása.

A nagy millenniumi éremmel egyedül kitétetett késérüvizforrás.

Kératik csak Ferencz József-késérüviz. nem pedig budai vagy egyéb elnevezést használni.

Kapható mindenütt.

1922 10-1

(Az igazgatóság Budapesten.)

Báti meghívók, Tánczrendek, Eljegyzési és esketési meghívók, Névjegyek, Levélpapírok elegáns kasszettákban

csinos kivitelben és jutányosan kaphatók a

CSOKONAI

nyomda és kiadó részvénytársaságnál.

Advertisement for Mauthner's seeds, featuring an owl logo and text: 'Vetés ideje: Augusztus és szeptember. Ültetés távolsága: 15-20 cm. Talaj minősége: jól trágyázott.' and 'Mauthner-féle magvak.'

A Mauthner-féle hírneves

konyhakerti- és virágmagvak zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten Andrassy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ödön cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.